

tanrininyasasi.org

Ek 7c: Markos 10:11-12 ve Zinada Sahte Eşitlik

Bu sayfa, Tanrı'nın kabul ettiği birlikler üzerine serinin bir parçasıdır ve şu sıralamayı izler:

1. [Ek 7a: Bakireler, Dul Kadınlar ve Boşanmış Kadınlar: Tanrı'nın Kabul Ettiği Birlikler](#)
2. [Ek 7b: Boşanma Belgesi — Gerçekler ve Mitler](#)
3. [Ek 7c: Markos 10:11-12 ve Zinada Sahte Eşitlik](#) (Geçerli sayfa).
4. [Ek 7d: Sorular ve Cevaplar — Bakireler, Dul Kadınlar ve Boşanmış Kadınlar](#)

Boşanma Öğretisinde Markos 10'un Anlamı

Bu makale, Markos 10:11-12'nin, İsa'nın zina konusunda erkek ve kadın arasında eşitlik öğrettiğini ya da Yahudi bağlamında kadınların boşanmayı başlatabileceğini ileri süren yanlış yorumlarını çürütür.

SORU: Markos 10:11-12, İsa'nın Tanrı'nın boşanma yasasını değiştirdiğinin kanıtı mıdır?

YANIT: Kanıt değildir — yakından bile değil. Markos 10:11-12'de İsa'nın (1) bir kadının da zinanın mağduru olabileceğini ve (2) bir kadının da kocasını boşayabileceğini öğrettiği düşüncesine karşı en önemli nokta, böyle bir anlayışın Kutsal Yazıların bu konudaki genel öğretisiyle çelişmesidir.

Teolojik tefsirde temel bir ilke şudur: Tek bir ayete dayanarak doktrin inşa edilmemelidir. Diğer ilham edilmiş kitapların ve yazarların söyledikleri dâhil olmak üzere tüm Kutsal Kitap bağlamı dikkate alınmalıdır. Bu, Kutsal Yazıların öğretisi bütünlüğünü korumak ve münferit veya çarpıtılmış yorumları önlemek için temel bir ilkedir.

Başka bir deyişle, Markos'taki bu cümleden çıkarılan bu iki yanlış anlayış o kadar ciddidir ki, burada İsa'nın, konuyla ilgili Tanrı'nın atalar döneminden beri öğrettiği her şeyi değiştirdiğini iddia edemeyiz.

Eğer bu gerçekten Mesih'ten gelen yeni bir yönerge olsaydı, başka yerlerde — ve daha büyük bir açıklıkla — görünmeliydi; özellikle de boşanma konusunun ele alındığı Dağdaki Vaaz'da. Şuna benzer bir şeyimiz olurdu:

“Eskilere şöyle dendiğini duydunuz: bir erkek karısını bırakıp başka bir bakire ya da dulla evlenebilir. Ama ben size derim ki: karısını bırakıp başka biriyle birleşirse, birincisine karşı zina eder...”

Fakat açıkça böyle bir şey yoktur.

Markos 10:11-12'nin Tefsiri

Markos 10 **son derece bağlama bağlıdır**. Bu pasaj, boşanmanın asgari kurallarla yürüdüğü ve her iki cins tarafından başlatılabildiği bir dönemde kaleme alınmıştır — bu, Musa'nın ya da Samuel'in günlerindeki gerçeklikten çok farklıdır. Vaftizci Yahya'nın hapse atılmasının sebebini düşünmek yeterlidir. **Bu, atalarinki değil, Herodes'in Filistiniydi.**

Bu dönemde Yahudiler, evlilik, dış görünüş, kadın otoritesi vb. konular dâhil olmak üzere Greko-Romen toplumunun âdetlerinden güçlü biçimde etkilenmişlerdi.

Herhangi bir nedenle boşanma öğretisi

Rabbi Hillel'in öğrettiği “herhangi bir nedenle boşanma” öğretisi, Yahudi erkekler üzerinde toplumsal baskının bir sonucuydu; düşmüş insan doğası gereği, erkekler daha çekici, daha genç ya da daha zengin ailelerden olan başkalarıyla evlenebilmek için eşlerinden kurtulmak istiyorlardı.

Ne yazık ki bu zihniyet bugün de canlıdır; **kiliselerin içinde dahi**, erkeklerin eşlerini bırakıp başkalarıyla birleştiğini — **çoğu zaman da zaten boşanmış kadınlarla** — görürüz.

Üç temel dilbilimsel nokta

Markos 10:11'deki pasaj, metnin gerçek anlamını aydınlatmaya yardımcı olan üç anahtar kelime içerir:

και λεγει αυτοις Ος εαν απολυση την **γυναικα** αυτου και γαμηση αλλην μοιχатаи **ἐπ’ αὐτήν**

γυναικα (gynaika)

γυναίκα, *γυνή* sözcüğünün tekil belirtme hâlidir (accusative) ve Markos 10:11 gibi evlilik bağlamlarında, genel anlamda bir kadın değil, özellikle **evli kadın** anlamına gelir. Bu, İsa'nın cevabının, **bakireler veya dullarla kurulan meşru yeni bağlara** değil, evlilik antlaşmasının ihlaline odaklandığını gösterir.

ἐπί (epí)

ἐπί, normalde “üzerine”, “ile”, “üstüne”, “içine” anlamlarına gelen bir edattır. Bazı çeviriler bu ayette “-e karşı” seçse de, özellikle dilsel ve teolojik bağlam ışığında, bu ἐπί’nin en yaygın nüansı değildir.

Dünyada en yaygın kullanılan tercümelerden NIV (*New International Version*)’da örneğin ἐπί’nin 832 kullanımından yalnızca 35’i “-e karşı” olarak çevrilmiştir; geri kalanında ifade edilen düşünce “üzerine”, “üstüne”, “içine”, “ile”dir.

αὐτήν (autēn)

αὐτήν, zamir αὐτός’un dişil tekil belirtme hâlidir. Markos 10:11’in Koinē Yunancası bağlamında “αὐτήν” (autēn – “onu”) İsa’nın hangi kadından söz ettiğini belirtmez.

Belirsizlik, iki olası öncül bulunmasından kaynaklanır:

- τὴν γυναῖκα αὐτοῦ (“karısı”) — birinci kadın
- ἄλλην (“başka [kadın]”) — ikinci kadın

Her ikisi de **dişil, tekil, belirtme hâlinde** ve **aynı cümle yapısı** içinde yer alır; bu da “αὐτήν”ın gönderimini dilbilgisel olarak belirsiz kılar.

Bağlamlandırılmış çeviri

Asılda okunanı dikkate aldığımızda, tarihsel, dilsel ve doktrinel bağlamla en uyumlu çeviri şu olurdu:

“Kim karısını (γυναῖκα) bırakır ve başka biriyle evlenirse — yani başka bir γυναῖκαyla, zaten birinin karısı olan başka bir kadınla — onunla (ἐπί) üzerine/üstüne/içine/ile zina eder (αὐτήν).”

Düşünce açıktır: Meşru karısını bırakıp, zaten başka bir erkeğin karısı olan (dolayısıyla bakire olmayan) bir kadınla birleşen erkek, **bu yeni kadınla zina eder** — ruhu hâlihazırda başka bir erkekle birleşmiş olan bir kadınla.

“apolýō” fiilinin gerçek anlamı

Markos 10:12’nin, bir kadının başlattığı yasal bir boşanmaya ve böylece başka bir erkekle evlenmesine Kutsal Kitap desteği sağladığı iddiasına gelince — bu, özgün kutsal bağlamda temeli olmayan anakronik bir yorumdur.

Öncelikle, aynı ayette İsa cümleyi, kadının başka bir erkekle birleşmesi hâlinde ikisinin de zina edeceğini söyleyerek bitirir — **tıpkı Matta 5:32’de belirttiği gibi**. Fakat dilbilimsel hata, çoğu Kutsal Kitap’ta “boşamak” diye çevrilen fiilin gerçek anlamından kaynaklanır: ἀπολύω (*apolýō*).

“Boşamak” şeklindeki çeviri modern gelenekleri yansıtır; oysa kutsal zamanlarda ἀπολύω basitçe şunları ifade ederdi: **serbest bırakmak, salıvermek, azat etmek, göndermek** vb. fiziksel ya da ilişkisel eylemler. Kutsal kullanımdaki ἀπολύω, hukuki bir çağrışım taşımaz — resmi yasal bir işlemi ima etmeyen, ayrılışı ifade eden bir fiildir.

Başka bir deyişle, Markos 10:12 sadece şunu söyler: bir kadın kocasını bırakır ve **ilki hâlâ hayattayken** başka bir erkekle birleşirse, zina eder — bu, hukuki meselelerden değil, yürürlükte olan bir antlaşmayı bozmasından ötürüdür.

Sonuç

Markos 10:11-12’nin doğru okunması, Kutsal Yazıların geri kalanıyla tutarlılığı korur; bakirelerle evli kadınlar arasındaki ayrımı gözetir ve tek, kötü çevrilmiş bir cümleye dayanarak yeni doktrinler ihdas etmekten kaçınır.